

Beslutningsforslag nr. B 70. Fremsat den 25. november 2003 af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om etablering af sprøjtefrie randzoner langs haver, naturarealer, vandløb og søer

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag om at indføre fagligt begrundede sprøjtefrie randzoner langs haver, naturarealer, vandløb og søer til sikring mod vinddrift af sprøjtemidler.

Bemærkninger til forslaget

Det er efter forslagsstillernes opfattelse ikke rimeligt, at naboarealer til konventionelt dyrkede marker skal udsættes for vinddrift af pesticider. Til illustration af problemstillingen vil der som udvalgsbilag på beslutningsforslaget blive omdelt uddrag fra »Praktisk Økologi« nr. 4/2003 med ét af et dusin eksempler, som foreningen Praktisk Økologi er blevet bekendt med. Man kan se billeder af skaderne og læse om implikationerne, når den skadelidte forsøger at opnå lidt retfærdighed.

Derfor bør der lovgives om en mindsteafstand til markskel mod haver, naturarealer, vandløb og søer, hvor der ikke må sprøjtes. Der er gennemført en lang række videnskabelige forsøg med, hvor mange sprøjtemiddelrester der falder hvor langt fra den yderste sprøjtedyse, når man anvender almindeligt sprøjteudstyr. Forsøgene er udført ved en fornuftig lav vindhastighed.

Procent af standarddosis, der falder hvor langt fra yderste sprøjtedyse	1 meter	5 meter	10 meter	70 meter
Bar mark*	20	1	0,4	0,03
Kortklippet græsmark**	1,2	0,3	0,1	0,01
Korn*	20	2	0,8	0,03
Markafgrøder***	3	0,7	0,3	0,05
Plantage***	30-40	20	10	0,1

* J. C. Van de Zande et al. 2002, International Advances in Pesticide Application. Environmental risk control, s. 164-172

** Ganzelmeier et al. 1995. Untersuchungen zur Abdrift von Pflanzenschutzmitteln. Ergebnisse eines bundesweiten Versuchsprogrammes. Mitteilungen aus der Biologische Bundesanstalt für Land- und Forstwirtschaft, Heft 304, Berlin.

*** Ganzelmeier et al. 2000. Drift, drift reducing sprayers and sprayer testing. Pesticide Application, s. 1-4.

Som det ses, er der meget stor forskel på undersøgelsesresultater. Kilden afmærket med ** har fundet en faktor 10 mindre værdier for drift af sprøjtemidler i en kortklippet græsmark i forhold til, hvad kilden afmærket med * har fundet på en kornmark, selv om de ifølge forfatteren * burde ligge på linje med hinanden. Forfatteren forklarer (oversat fra engelsk): »Det er kendt, at afgrødetypen og dens struktur influerer på afsætningen af sprøjtemidler og på, hvor meget de driver... Forskellene i niveauet af sprøjtemiddeldrift kan også komme fra forskellige vejr-situationer under målingerne (vindhastighed og retning), sprøjtebomvidde, dysetype, højden på sprøjtebommen og dens bevægelser«.

Det man kan se af tallene er, at man skal ud på over 10 meters afstand, før der falder under 0,1 pct. af sprøjtedosis, når der sprøjtes ved en fornuftig lav vindhastighed. Samtidig kan man se, at man på planter skal ud på en afstand af 70 meter for at komme ned i området 0,1 pct. af dosis.

At der skal være en afstand på 10 m til kanten i markafgrøder for at nedsætte afdriften ud over markkanten til omkring 0,1 pct. af sprøjtedosis, bekræftes også af oplysningerne i pjecen fra Landbrugets Rådgivningscenter »Pas på afdriften«, hvor et søjlediagram viser afdrift i pct. af markdosis som funktion af den yderste sprøjtedysets afstand fra markkanten. Oplysningerne gælder ved en vindhastighed på 2 m/s. Pjecen omdeles som udvalgsbilag på beslutningsforslaget.

Afgørende for at ovennævnte undersøgelsesresultater holder stik i virkeligheden er, at landmændene rent faktisk ikke sprøjter ved vindhastigheder over 2 m/s, at sprøjtedyserne er indstillet med det rigtige tryk, og at sprøjtebommen ikke befinder sig for højt over afgrøden. Det sidste alene kan fordoble vinddriften. Så længe der ikke er klare regler med sanktionsmuligheder vedrørende disse forhold, er man nødt til at fordoble bredden på en sprøjtefri randzone for at være nogenlunde sikker på, at grænsen på maksimalt 0,1 pct. af den udsprøjtede pesticiddosis uden for mar-

kerne overholdes. Den sprøjtefrie randzone, der under ideale forhold burde sættes til 10 m, skal derfor sættes til 20 m i praksis i markafgrøder og øges fra 70 m til 140 m i frugtplantager.

Sprøjteføreren sprøjtecertifikat bør endvidere fornyes med nogle års mellemrum for at sikre, at sprøjteføreren kan huske reglerne og har kendskab til udvik-

lingen inden for optimeret sprøjteudstyr og anbefalet dosis af sprøjtemidler. Der er ved at komme luftstyrede dyser frem, som giver mindre vinddrift. Efter forslagsstillernes opfattelse bør der indføres en overgangsordning, der sørger for, at disse dyser bliver standard. Selv om det ikke helt løser problemet, så reducerer det vinddriften af sprøjtemidler.